

Fanilor lui Andrei Mladin

Aceasta nu este o pipă – lucrare de René Magritte

Sunt în pom.

Și la propriu, și la figurat.

În curtea blocului în care locuiesc e un stejar planturos. Ar trebui trei voinici ca să-l cuprindă. Gohugea și slabulungpecuta n-au făcut bivuac sub el, dar indiscutabil, are o vârstă venerabilă și e pe ducă – putregaiul a început să-l atace în forță din toate pozițiile. Totuși, am reușit să-mi amenajez în crengile lui, rămase tefere, o modestă căsuță din lemn, fără să accesez fonduri europene.

Înăuntru încap doar o măsuță și două scaune – unul pentru mine, celălalt e pentru vizitatori. Aceștia își anunță sosirea trăgând de un șnur la capătul căruia e un clopoțel cu clinchet zglobiu. Cei care sunt bineveniți pot să urce pe o scară rezemată de trunchi. Escaladarea presupune competență, dar și un dram de noroc. Mulți renunță și preferă să stea de vorbă cu mine de la nivelul solului. Asta-mi oferă avantajul de a-i privi de la înălțime.

Stau cocoțat la vreo patru metri de un strat cu petunii, trandafiri și crizanteme. Nu ești în pericol iminent să ai vreun vertij dacă te uiți în jos.

Fără scară vin în căsuța mea un motan mereu languros și un guștiuc mereu hămesit. Nu neapărat în ordinea asta și în niciun caz nu-mi calcă pragul deodată.

Pe motanul format XXL îl hrănesc cu mâncare umedă pentru pisici. I-am pus și un nume – Mac Ena – pentru a marca diferența între faimosul, zvăpăiatul, inubliabilul Mecena pe care l-am avut odinioară, și fandositul ăsta pe care îl îngădui în preajma mea, ca pe un curtean de rang inferior și cu minte puțină. E puhav, leneș și toarce zgomotos – parcă aud păcănind un motor în doi timpi.

Desigur, și guguștiucul a primit un nume – Gugu. El adoră hrana uscată. După ce-și înfulecă boabele conștiincios, îmi adoarme pe un umăr, foindu-se agasat dacă îndrăznesc să mă mișc prea vioi.

Pe o placardă am scris cu litere mari, ca să se vadă din stradă:

CER DESPĂGUBIRI PENTRU CASA CARE MI-A FOST DEMOLATĂ!

Sunt un protestatar silențios – nu strig sloganuri contra guvernului, nu îndemn lumea să mi se alăture ca să pornim într-un marș pe străzi, cerând imperios demisia și intervenții drastice de la Bruxelles sau de la Strasbourg.

Protestez, în diverse variante, de mai bine de un deceniu. Nu m-aude nimeni. Așa că am inițiat o formă originală de a fi luat în seamă și a fi mai persuasiv mutându-mă într-un copac. Sunt flotant, la iarnă n-aș rezista aici, m-aș transforma în țurture, oricâte haine de explorator arctic aș pune pe mine.

La intrarea în bloc s-au montat două bănci față în față. De cele mai multe ori, le ocupă patru doamne în vârstă care ies îmbrăcate cu ce au mai bun, chiar și când se duc la piață. Răspândesc un miros inconfundabil de naftalină care ar putea fi folosită și ca stupefiant. Zizina, Marghioala, Zamfira și Frosa stau la palavre ore în șir. Nu iartă pe nimeni limba lor veninoasă. De când mi-am amenajat adăpostul în stejar, mai au un subiect de cleveteală aprigă în agenda lor zilnică.

- N-am mai auzit de așa ceva, madam Marghioala.
- Dacă ar fi un plod, aș mai închide ochii. Dar e om în toată firea...
- Și s-o fi mirând că nu-l ia nimeni...
- Țștia sunt ziaristii din ziua de azi, coană Zizina.
- Oare și ăia de la *Paris Match* fac la fel?

Pentru Zizina, Marghioala, Zamfira și Frosa aceasta e o întrebare de baraj. Rămân o vreme mute, muncindu-și zadarnic neuronii – nu există sinapse care să-i lege, oferindu-le iluminarea unui răspuns corect.

Habar n-am care e Zizina, care Marghioala, care Zamfira, care Frosa. Le-am reținut numele deoarece le-am auzit cum se strigă una pe alta. Pentru mine sunt o singură ființă monstruoasă cu patru guri, scăpată din Infern. Mai curând expulzată de-acolo, pentru a asana locul.

Dar am parte și de momente înălțătoare.

De la o vreme, în colțul străzii noastre vine un artist special. Se așază pe un scăunel, cu spatele la un zid mângălit cu graffiti, și îi farmecă pe toți cei care se nimeresc în preajma lui.

Când l-am auzit prima dată am crezut că la mijloc e un număr de magie. Dar nu, nea Mitru chiar cânta la fierăstrău *Valurile Dunării* de Ivanovici. Se adunase lumea ca la descinderea unui alien cu intenții binevoitoare.

După ce l-am ascultat, am intrat în vorbă cu el și de atunci am rămas în relații amicale; și asta nu numai pentru că eu îi dau mai mulți bani decât primește de la ceilalți. Mărunțul de statură, îmbrăcat cuvinicios, cu vorbă domoală, se deosebește de cei care colindă străzile cu viori, acordeoane, clarinete, masacrând fără milă partituri celebre, fiindcă sunt peste puterile lor. Țștia sunt interesați să câștige niște bănuți cu care să-și ducă existența, nicum de calitatea actului artistic.

Nea Mitru cântă în primul rând pentru el. Îl bucură să-și plimbe arcușul pe fierul acela cu zimți, să-l îndoaie, să-l supună, să-l facă să vibreze, ca să-i smulgă sunete cât mai melodioase.

Și-a descoperit vocația lucrând ca muncitor forestier. Tăind cu fierăstrăul copaci, auzea sunete care uneori se înlănțuiau armonios. Numai el le deslușea – ceilalți din echipă parcă aveau ceară în urechi, își făceau treaba încrâncenați, ursuzi, din când în când înjurând, așteptând să se termine orele de trudă ca să-și piardă mințile în vreo crâșmă.

A renunțat la meserie și a încercat să afle cum poate crea în continuare armonii, fără să mai doboare păduri. Mulți au râs de el – se câștiga frumos ca tăietor de lemne, cum să dai cu piciorul la bănetul

pe care îl primeai la sfârșitul lunii? L-au socotit un ciudat. Poate și de aceea e singur pe lume.

Mie îmi plac ciudații de felul lui.

Și totuși, nici măcar melodiile pe care le execută cu atâta virtuozitate nu mă salvează de năluci.

O vreme, după ce am ieșit din sanatoriu, am scăpat de ele.

De câțva timp, însă, au reapărut.

Înainte erau ca niște umbre vagi care treceau fulgerător pe lângă mine și le zăream cu coada ochiului. Nu știam dacă sunt oameni, sau animale, sau păsări, sau obiecte care se deplasau pe traiectorii imprevizibile.

Acum, vedeniile astea sunt personaje ale istoriei. Chiar dacă le văd doar o clipă, le recunosc și înțeleg ce spun.

Simt miros de pipă și iată într-un ungher un bărbat cu păr grizonat. Poartă o uniformă de generalisim.

– Nu uita: moartea unui om e o tragedie. Moartea unui milion de oameni e statistică.

Când mă uit mai bine, omul în haină albă și pantaloni cu vipușcă a dispărut.

În Al Doilea Război Mondial, la doi americani au murit trei britanici, doisprezece japonezi, douăzeci și doi de germani și – acu să te ții – o sută optzeci și patru de sovietici. La tragedii ți se sfâșie inima, la statistici rămâi impasibil – asta dacă te numești Stalin.

Administratorul blocului în care locuiesc m-a abordat primul.

Arată ca și cum mereu ar fi gata să plângă, aidoma lui Nicholas Cage în cele mai multe dintre rolurile sale. Spre deosebire de marele actor, ar deregla orice cântar pe care s-ar sui.

– Domnule Mladin... vă știu om serios... de ce v-ați cățărat acolo? Doar aveți unde locui... aveți un apartament de două camere... E spațiu suficient pentru un om singur...

– Unui om singur îi trebuie spațiu mai mult dacă are o bibliotecă de mii de volume.

Se scarpină în cap; iată o problemă cu care nu s-a mai confruntat, ar trebui să ceară consilierea unor colegi mai în vârstă, poate vreunul s-a întâlnit cu o astfel de situație delicată.

– Așa ziceți dumneavoastră?

– Așa zic eu.

Am devenit un punct de atracție – pentru vecini, pentru trecătorii ocazionali. Am apărut și la televizor. Nu mai am mult și ajung la fel de faimos ca un fotbalist de Liga a II-a. Cazul meu e cunoscut de o țară întreagă. Când trec pe stradă, întorc capul după mine până și june de douăzeci de ani, adevărate bombe-sexy. Ar fi fost minunat dacă le-aș fi stârnit interesul cu mult timp înainte.